

IV. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Małoletni przedsiębiorcy w Polsce i Niemczech. Dwa porządki prawne, trzy perspektywy: prawo gospodarcze, prawo pracy, prawo finansowe”, Poznań, 7 maja 2026 r.

7 maja 2026 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Małoletni przedsiębiorcy w Polsce i Niemczech. Dwa porządki prawne, trzy perspektywy: prawo gospodarcze, prawo pracy, prawo finansowe”. Wydarzenie zostało zorganizowane w formule hybrydowej. Konferencja została zrealizowana w ramach projektu badawczego finansowanego przez Polsko-Niemiecką Fundację na rzecz Nauki.

Celem konferencji było stworzenie forum wymiany poglądów, doświadczeń oraz wyników badań naukowych dotyczących statusu prawnego małoletnich uczestniczących w obrocie gospodarczym w Polsce i w Niemczech. Zakres tematyczny obrad obejmował zagadnienia z obszaru prawa gospodarczego publicznego i prywatnego, prawa pracy oraz prawa finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem wyzwań wynikających ze współczesnych przemian społecznych, technologicznych i gospodarczych.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali Prodziekan ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, dr hab. Marcin Michał Wiszowaty, prof. UG, oraz kierownik projektu, dr hab. Hanna Wolska, prof. UG. W wystąpieniach inauguracyjnych podkreślono aktualność i znaczenie problematyki małoletnich przedsiębiorców, wskazując na potrzebę pogłębionych badań nad ich funkcjonowaniem w obrocie gospodarczym.

Obrady rozpoczął panel wprowadzający, moderowany przez prof. dr hab. Marka Szewczyka. W tej części konferencji wystąpili: prof. Dr. Elena Dubovitskaya, prof. dr hab. Monika Tomaszewska oraz dr Damian Cyman.

Prof. Dr. Elena Dubovitskaya z Uniwersytetu Justus Liebig w Gießen w swoim wystąpieniu wprowadzającym zwróciła uwagę na rosnące znaczenie badań naukowych dotyczących statusu prawnej osoby małoletniej w warunkach dynamicznych przemian społecznych, gospodarczych i technologicznych. Podkreśliła, że coraz częstsza aktywność małoletnich w sferze gospodarczej, w tym w gospodarce cyfrowej, wymaga pogłębionej refleksji naukowej oraz interdyscyplinarnego podejścia badawczego uwzględniającego perspektywę prawa prywatnego, publicznego, prawa pracy oraz prawa finansowego. Wskazała również, że zagadnienia podejmowane w referatach zaplanowanych w programie konferencji odzwierciedlają najważniejsze współczesne wyzwania związane z uczestnictwem małoletnich w obrocie gospodarczym. W ocenie prelegentki prezentowane wystąpienia stanowiły istotny wkład w rozwój badań komparatystycznych nad sytuacją prawną małoletnich przedsiębiorców w Polsce i w Niemczech oraz mogły stanowić podstawę do formułowania dalszych postulatów badawczych i legislacyjnych.

Prof. dr hab. Monika Tomaszewska z Uniwersytetu Gdańskiego w referacie pt. *Małoletni jako pracodawca – konsekwencje prawne przejęcia przedsiębiorstwa w świetle instytucji zarządu sukcesyjnego* przedstawiła problematykę sytuacji prawnej małoletniego właściciela przedsiębiorstwa zatrudniającego pracowników. W wystąpieniu omówiono instytucję zarządu sukcesyjnego, zagadnienia związane z przejęciem zakładu pracy, odpowiedzialnością za zobowiązania pracownicze i publicznoprawne, a także kwestie dotyczące ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Prelegentka zwróciła uwagę, że obowiązujące konstrukcje prawne nie uwzględniają w pełni szczególnej sytuacji małoletniego przedsiębiorcy, który sam pozostaje podmiotem wymagającym ochrony prawnej. W podsumowaniu wskazano na potrzebę dalszych zmian legislacyjnych zmierzających do stworzenia spójnego modelu ochrony małoletniego właściciela przedsiębiorstwa.

Dr Damian Cyman z Uniwersytetu Gdańskiego wygłosił referat pt. *Małoletni przedsiębiorcy w świetle prawa finansowego*, poświęcony analizie statusu małoletnich uczestników obrotu gospodarczego z perspektywy prawa podatkowego. Omówiono niespójności pomiędzy regulacjami prawa cywilnego, gospodarczego i podatkowego, problemy związane z kwalifikacją przychodów, reprezentacją podatkową oraz odpowiedzialnością za zobowiązania podatkowe. Szczególną uwagę poświęcono działalności cyfrowej małoletnich influencerów i twórców internetowych. W wystąpieniu sformułowano również postulaty *de lege*

ferenda dotyczące m.in. stworzenia konstrukcji małoletniego mikroprzedsiębiorcy oraz doprecyzowania zasad odpowiedzialności podatkowej.

Wystąpienia wprowadzające zostały podsumowane przez prof. dr. hab. Marka Szewczyka, który zwrócił uwagę na ich komplementarny charakter oraz podkreślił wielowymiarowość problematyki małoletnich przedsiębiorców. Prof. Marek Szewczyk wskazał, że problematyka ta posiada szczególne znaczenie także z punktu widzenia prawa administracyjnego, obejmując zagadnienia związane m.in. z funkcjonowaniem małoletnich w relacjach z organami administracji publicznej. Podkreślił również, że zagadnienia przedstawione podczas wykładów wprowadzających wyznaczyły kierunki dalszej dyskusji naukowej prowadzonej w kolejnych panelach konferencji.

Pierwszy panel konferencji, poświęcony zagadnieniom prawa publicznego gospodarczego oraz prawa finansowego, moderował dr hab. Adam Niewiadomski, prof. UW.

Dr hab. Michał Biliński, prof. UJ, w referacie *Małoletni przedsiębiorca w działalności sportowej* podjął problematykę uczestnictwa małoletnich w profesjonalnej działalności sportowej realizowanej w ramach struktur związanych z działalnością gospodarczą. Na powyżej zarysowanym tle wymienił liczne ryzyka prawne, które można odnieść do specyfiki działalności małoletniego sportowca. W szczególności zwrócił uwagę na zagrożenia towarzyszące rozwiązaniom systemów transferowych oraz podejmowaniu indywidualnej działalności gospodarczej w sferze sportu. W wystąpieniu nawiązano również do orzeczenia TSUE z 20 marca 2025 r. (C 325/23 (ARCE)) oraz zwrócono uwagę na dylemat statusu małoletniego sportowca jako konsumenta.

Dr Cyril Hergenröder z Uniwersytetu Juliusza Maximiliana w Würzburgu przedstawił referat dotyczący ryzyk odpowiedzialności związanych z dokonywaniem czynności prawnych przez małoletnich oraz mechanizmów ochronnych przewidzianych w prawie niemieckim. Omówił zasady uczestnictwa małoletnich w obrocie prawnym i gospodarczym, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej za zgodą przedstawicieli ustawowych i sądu rodzinnego. Wskazał również na instrumenty służące ochronie małoletnich przed nadmiernym zadłużeniem oraz podkreślił znaczenie zasady dobra dziecka przy ocenie dopuszczalności podejmowanej przez nich aktywności gospodarczej.

Dr Łukasz Kielin z Uniwersytetu Gdańskiego w referacie pt. *Małoletni jako podmiot obrotu gospodarczego i podatnik PIT* analizował status

małoletniego jako uczestnika obrotu gospodarczego oraz podatnika podatku dochodowego od osób fizycznych. Prelegent omówił zasady opodatkowania dochodów osiąganych przez małoletnich, zwracając uwagę na problemy związane z przypisaniem przychodów, wykonywaniem obowiązków podatkowych oraz reprezentacją małoletniego w postępowaniach podatkowych. Wskazał również na praktyczne trudności wynikające z rosnącej aktywności gospodarczej małoletnich, zwłaszcza w obszarze działalności prowadzonej za pośrednictwem internetu i mediów społecznościowych. Odniósł się także do stanowisk prezentowanych przez organy podatkowe w zakresie opodatkowania dochodów małoletnich oraz problemów pojawiających się na tle ich interpretacji i stosowania w praktyce.

Dr Carsten Schirmacher z Uniwersytetu Justus Liebig w Gießen wygłosił referat pt. *Regulowana działalność gospodarcza małoletnich na przykładzie tzw. finfluencerów*. Wystąpienie poświęcono działalności gospodarczej prowadzonej przez małoletnich w sektorach podlegających szczególnym regulacjom prawnym. Szczególną uwagę zwrócono na działalność młodych „finfluencerów”, promujących instrumenty finansowe lub udzielających porad inwestycyjnych. Referat uwypuklił wyzwania prawne związane z funkcjonowaniem małoletnich w regulowanych segmentach rynku finansowego.

Adwokat Ewa Werenc przedstawiła referat dotyczący możliwości kontynuacji koncesji i zezwoleń przez małoletniego spadkobiercę przedsiębiorcy. Wystąpienie dotyczyło problematyki sukcesji administracyjnoprawnej oraz kontynuowania działalności gospodarczej po śmierci przedsiębiorcy. Prelegentka omówiła rozwiązania prawne umożliwiające zachowanie ciągłości prowadzonej działalności gospodarczej, zwracając szczególną uwagę na sytuację małoletnich następców prawnych. Analizie poddano zagadnienia związane z przechodzeniem uprawnień wynikających z decyzji administracyjnych, w tym koncesji, zezwoleń i licencji, a także bariery prawne mogące utrudniać dalsze prowadzenie przedsiębiorstwa przez małoletniego spadkobiercę. Wskazano również na znaczenie instytucji zarządu sukcesyjnego oraz potrzebę zapewnienia odpowiedniej ochrony interesów małoletnich w procesie sukcesji przedsiębiorstwa.

Dr Magdalena Jaś-Nowopolska z Uniwersytetu Justus Liebig w Gießen wygłosiła referat pt. *Małoletni w niemieckim prawie fundacyjnym*. Omówiła pozycję małoletnich w niemieckim prawie fundacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem fundacji rodzinnych jako instrumentu sukcesji majątkowej i zarządzania majątkiem rodzinnym. Wystąpienie uwzględniało również analizę reformy niemieckiego prawa

fundacyjnego obowiązującej od 1 lipca 2023 r. oraz jej wpływu na sytuację prawną małoletnich beneficjentów fundacji.

Drugi panel konferencji poświęcony został zagadnieniom prawa prywatnego gospodarczego oraz prawa pracy. Obradom przewodniczył dr hab. Tomasz Długosz, prof. UJ.

Prof. Dr. Richard Rachlitz z Uniwersytetu Justus Liebig w Gießen wprowadził uczestników w tematykę działalności gospodarczej osób małoletnich w niemieckim prawie prywatnym. Szczególną uwagę w swoim wystąpieniu poświęcił § 112 BGB, który reguluje zasady samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej przez małoletniego oraz określa wymagane zgody przedstawicieli ustawowych i sądu rodzinnego. Omówił również praktyczne znaczenie tej regulacji dla młodych przedsiębiorców oraz jej wpływ na zakres zdolności małoletnich do czynności prawnych w obrocie gospodarczym.

Benedikt Schätz z Uniwersytetu Justus Liebig w Gießen w referacie *Małoletni wspólnicy w niemieckim prawie spółek* przedstawił podstawowe ramy prawne uczestnictwa małoletnich w spółkach prawa handlowego. Omówił regulacje niemieckiego kodeksu cywilnego oraz przepisy prawa spółek określające zakres zdolności małoletnich do podejmowania aktywności gospodarczej i wykonywania praw udziałowych.

Aaron Oktay z Uniwersytetu Justus Liebig w Gießen w referacie poświęconym małoletnim przedsiębiorcom w postępowaniu upadłościowym przeanalizował problem ochrony małoletnich przed skutkami niewypłacalności. Wystąpienie koncentrowało się na sytuacji małoletniego wspólnika rodzinnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Omówiono niemieckie rozwiązania dotyczące ograniczenia odpowiedzialności małoletnich, przesłanki ogłoszenia upadłości oraz ryzyka związane z obowiązkiem złożenia wniosku o jej ogłoszenie. Wskazano również możliwe kierunki zmian interpretacyjnych wzmacniających ochronę małoletnich uczestników obrotu gospodarczego.

Dr hab. Wojciech Gonet, prof. UwS przedstawił referat dotyczący wykonywania praw z akcji i udziałów należących do małoletnich przez ich przedstawicieli ustawowych. Omówił rozbieżności występujące w orzecznictwie Sądu Najwyższego w zakresie konieczności uzyskiwania zgody sądu rodzinnego i opiekuńczego na wykonywanie prawa głosu podczas zgromadzeń wspólników oraz walnych zgromadzeń. Wskazał również na potrzebę jednolitego traktowania sytuacji małoletnich wspólników, niezależnie od wielkości posiadanego udziału w kapitale zakładowym.

Dr hab. Agnieszka Piwowarczyk, prof. UŚ, oraz dr hab. Hanna Wolska, prof. UG, w referacie *Małoletni przedsiębiorca – mit czy realna możliwość w CEIDG?* podjęły problem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej przez małoletnich w świetle regulacji dotyczących Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Wystąpienie koncentrowało się na analizie statusu prawnego małoletnich przedsiębiorców oraz praktycznych aspektach funkcjonowania tej kategorii podmiotów w polskim porządku prawnym. Prelegentki omówiły obowiązujące regulacje dotyczące wpisu do CEIDG, wskazując na pojawiające się w doktrynie i praktyce wątpliwości dotyczące dopuszczalności prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby małoletnie. Istotnym elementem referatu było przedstawienie danych dotyczących liczby małoletnich wpisanych do CEIDG w latach 2019–2026, które potwierdzają, że aktywność gospodarcza osób małoletnich nie ma wyłącznie charakteru teoretycznego, lecz stanowi zjawisko występujące w praktyce obrotu gospodarczego. Na tej podstawie prelegentki podjęły próbę oceny, czy małoletni przedsiębiorca pozostaje jedynie konstrukcją prawną, czy też stanowi realnie funkcjonujący podmiot życia gospodarczego.

Podsumowanie spotkania wygłosiła dr hab. Ewa Szewczyk, prof. UK, która wskazała najważniejsze problemy badawcze ujawnione podczas obrad oraz podkreśliła potrzebę dalszych analiz dotyczących funkcjonowania małoletnich uczestników obrotu gospodarczego, zwłaszcza w warunkach gospodarki cyfrowej.

Konferencja potwierdziła, że problematyka małoletnich przedsiębiorców stanowi istotne i wieloaspektowe zagadnienie badawcze, wymagające uwzględnienia perspektywy prawa gospodarczego, prawa pracy, prawa finansowego, a także ochrony praw dziecka. Wystąpienia prelegentów stworzyły przestrzeń do pogłębionej dyskusji naukowej, wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami polskiej i niemieckiej nauki prawa oraz wyznaczyły kierunki dalszych badań komparatystycznych w tym obszarze.

Hanna Wolska*

Olga Zinkiewicz-Będźmirowska**

<https://doi.org/10.14746/spp.2026.2.54.11>

---

* University of Gdańsk, Poland | Uniwersytet Gdański, Polska, <https://orcid.org/0000-0002-9806-6336>, e-mail: hanna.wolska@prawo.ug.edu.pl.

** University of Gdańsk, Poland | Uniwersytet Gdański, Polska, <https://orcid.org/0000-0001-5714-7220>, e-mail: olga.zinkiewicz@prawo.ug.edu.pl.